

Västerbotten prövar entreprenad Sju intressenter i Nordmaling

När vårdcentralen i Nordmaling i sydligaste delen av Västerbottens län utannonserades på entreprenad blev resultatet att sju företag och enskilda läkare beställde underlagshandlingar för de anbud som ska vara inne i början av november.

– Om det här faller ut enligt förväntningarna är det möjligt att fler vårdcentraler går in i andra driftsformer, säger Bosse Andersson, planeringssamordnare vid landstingets kansli i Umeå.

Det var i somras som den socialdemokratiska landstingsledningen tog det uppmärksammade beslutet att pröva en övergång i privat regi för den vakansplågade vårdcentralen. Om den genomförs blir privatiseringen den första i sitt slag i länet; så sent som i juni i år avslag landstingsfullmäktige en motion om att göra på liknande sätt med Norsjö vårdcentral i norra länsdelen.

I samband med att husläkarreformen genomfördes i länet 1994 (den är numera upphävd) gick några av de anställda läkarna i Nordmaling över i privat regi, och under en period arbetade både privata och landstingsanställda läkare i samma lokaler på vårdcentralen. Diverse problem, framför allt med att orka upprätthålla jourerna på egen hand, ledde emellertid till att praktikerna av-

vecklade sin verksamhet och sedan dess har vårdcentralen brottats med läkarbrist.

Fullbemannad kräver Nordmalings vårdcentral 4–5 allmänläkare. Befolkningsunderlaget är 8 000 personer, omsättningen ligger omkring 14 milj kr och den tänkta anbudstiden är tre år.

Bosse Andersson, som har i uppgift att samordna primärvården i länet samt hålla kontakt med de privata vårdgivarna, säger att Västerbotten totalt har ett 60-tal privata vårdgivare i dag, de flesta sjukgymnaster. Landstinget har vårdavtal med sju allmänläkare/husläkare och en specialistläkare.

Om försöket i Nordmaling slår väl ut finns planer på att fler vårdcentraler i södra delen av länet ska byta verksamhetsform. Ålindhems vårdcentral i centrala staden är en kandidat för renodlad privat entreprenad medan vårdcentralen i kommundelen Holmsund är aktuell för s k intraprenad, dvs en mer självständig ställning inom landstingets ram.

Västerbottens läkarförenings ordförande Bengt Olsson välkomnar rent allmänt alternativa företagsformer i primärvården. Han understryker att idén i det här fallet kommit just från Nordmaling och har stark uppslutning lokalt

Inhyrning efter jourkonflikt

I dag saknar Umeå sjukvårdsdistrikt, dvs södra länsdelen, ca 18 specialistkompetenta allmänläkare. En stor del av dessa vakanser är dock täckta av vi-

karier och ett växande inslag i detta är inhyrda läkare. Landstinget har kontrakt med två danska uthyrningsföretag – Transmedica A/S och Vik Team – om att de ska sköta tre läkarlinjer vardera. Det gäller dels Nordmalings vårdcentral fram till det att huvudmannafrågan är klar, dels Vindelns vårdcentral som ställdes helt läkarlös efter en konflikt i våras.

I Vindeln fanns tre specialistläkare och en under utbildning, men samtliga sade upp sig sedan landstinget beslutat dra in deras jour på nätter och helger. Läkarjourerna skulle ersättas av distriktssköterskor, men än så länge har de inhyrda läkarna också jour på grund av sköterskevakanser.

Mot inhyrningen av läkare har Bengt Olsson varit kritisk, bl a i en uppmärksam debattartikel i lokalpressen.

– Jag har ingenting emot vikarier och frilansar, säger han, men jag tycker att det är eländigt att en arbetsgivare kan säga nej till så lite som 500 kr i månaden i lönelöft för sina egna anställda och istället hyra in vikarier för mycket stora belopp. Det man nu betalar för att hålla vårdcentralen igång i Vindeln överstiger vida de yrkanden som vi en gång hade där.

Dessutom anser han att hyrläkarverksamheten sänder oerhört konstiga signaler till landstingets anställda: »Sluta hos oss så hyr vi in er med mycket högre lön...»

Hans Fällman
frilansjournalist

KI bildar riskkapitalfond

Forskare inom medicin, bioteknik och medicinteknik ska få tillgång till riskkapital genom Karolinska Investment Fund för att kunna utveckla sina upptäckter till färdiga produkter.

Fonden som uppgår till 500 MSEK har bildats av Karolinska institutet, Försäkringsbolaget SPP tillsammans med bl a Sveriges läkarförbund, Sjötte AP-fonden och AMF Försäkring.

– Vi tror att det är bra om vi kan bidra till att innovativa uppfinningar utvecklas till affärsmöjligheter, säger Lä-

karförbundets VD Anders Milton. Det är bra både för individen och samhället, men det är också en bra investering för Läkarförbundet.

–Svenska forskare är mycket aktiva och framgångsrika och flera företag har börsnoterats. Genom fonden hoppas vi att den processen ska bli starkare.

Forskare äger rätten till sina uppfinningar, har rätt att patentera sina upptäckter. Det ändras inte av fondens tillkomst.

– Karolinska institutet har under de senaste åren genom ett flertal aktiviteter sökt förbättra för forskarna att kommersialisera sina forskningsresultat. För att

lyckas bättre i dessa strävande behövs tillgång till riskkapital, säger Hans Wigzell, rektor vid KI.

Fonden ska i huvudsak tillvarata investeringsmöjligheter från forskningsprojekt från Karolinska Institutet och andra medicinska institutioner, universitet och högskolor.

– Fonden kommer att ensam eller tillsammans med andra investerare tillföra management och riskkapital och på så sätt ge forskare i Sverige möjlighet att utveckla sina upptäckter till färdiga produkter, vilket är en förutsättning för att de ska få en klinisk användning inom sjukvården, säger Hans Wigzell. •